

MELDPROTOCOL TER PREVENTIE VAN SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG MINDERJARIGEN

Versie 1.0

DOCUMENT STATUS

Versie	Datum	Auteur	Wijzigingen
0.1	23-12-2013	ED	Eerste aanzet
0.2	07-05-2014	Werkgroep IVH	Definitief voorstel voor bestuur
1.0	08-12-2014	Groepsraad	Definitieve versie

Vastgesteld in het bestuur op: 1 oktober 2014

Vastgesteld in de groepsraad van: 8 december 2014

Meldprotocol ter preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag minderjarigen.

Dit protocol beschrijft hoe je moet handelen bij situaties waarin sprake is van (vermoedens van) seksueel misbruik/ongewenst gedrag en hoe en bij wie deze gemeld moet worden.

Het protocol biedt bescherming aan de melder/degenen die naar het protocol handelen, aan het vermoedelijke slachtoffer en aan degene die beschuldigd wordt. Het protocol geeft ook een verplichting om te handelen op de vastgestelde manier.

Het protocol heeft betrekking op het contact tussen vrijwilligers (al diegene die met kinderen/jongeren tot 18 jaar werken/in aanraking komen) en jeugdleden en op grensoverschrijdende contacten tussen jeugdleden onderling.

Naast dit meldprotocol is er een klachten- of tuchtprocedure die in werking kan worden gezet na een melding. Ook kan melden leiden tot aangifte wanneer er sprake is van een (vermoeden) van een strafbaar feit. Verder kan melding leiden tot (voorlopige) maatregelen ten opzichte van de beschuldigde.

Het bestuur van Scouting Duiven is verantwoordelijk om op een zo zorgvuldig mogelijk en objectieve wijze met elke melding om te gaan.

Indien nodig zal het bestuur dan ook een beroep doen op in- en externe deskundigen.

1. Wat is seksueel misbruik?

Wat zegt de wet?

De Nederlandse wetgeving geldt voor iedereen, dus ook voor gebeurtenissen die zich binnen dan wel buiten de vereniging Scouting Duiven afspelen.

In het wetboek van strafrecht, boek II, titel XIV 'misdrijven tegen de zeden' stellen diverse wetsartikelen bepaalde seksuele gedragingen strafbaar. Deze zijn ook binnen Scouting Duiven allen van kracht. Eén wetsartikel 249 willen we hier met name noemen:

“Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of een geldboete van de vierde categorie”

Een jeugdlid is aan de zorg en waakzaamheid van onze vereniging toevertrouwd. Dit artikel is dus onverminderd van kracht op al diegenen die jeugdleden begeleiden.

Definitie

Er bestaan vele uitingsvormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen. Sommige gedragingen zijn door het duidelijke (strafbare) seksuele karakter niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. Maar bij sommige gedragingen kunnen vloeiende overgangen bestaan tussen wat je wel en wat je niet als seksueel/ongewenst kunt typeren.

Als criterium kan worden gehanteerd: of het welzijn van het kind en zijn lichamelijke en psychische integriteit in het geding zijn.

Bij seksueel grensoverschrijdend gedrag zijn de 'gevoelens van het jeugdlid' en niet de 'gedachten of

bedoelingen van de volwassene' bepalend. En hetgeen is verwoord in de zedenparagraaf van het Wetboek van Strafrecht.

Wij richten ons op de preventie van seksueel misbruik binnen onze vereniging. Een breder begrip is seksueel grensoverschrijdend gedrag. Daaronder vallen ook gedragingen die leiden tot seksueel misbruik, of het scheppen van een klimaat waarin misbruik gedijt. We hebben een gedragscode ter preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag minderjarigen ontwikkeld die elk seksueel grensoverschrijdend gedrag buiten de orde verklaard.

In het tuchtrecht, de gedragscode ter preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag minderjarigen en andere semi-juridische documenten gebruiken we deze term. De definitie van seksueel grensoverschrijdend gedrag luidt:

Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zijn, opzettelijk of onopzettelijk, die door een persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren;

en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene – kind, hulpverlener – cliënt, leerkracht – leerling, trainer – pupil, leiding – jeugdlid, e.d.);

en/of andere handelingen of gedragingen van een soortgelijke aard als die strafbaar zijn gesteld in het Wetboek van Strafrecht.

Om welke gedragingen gaat het?

In de gedrachtscode staat duidelijk verwoord welke gedragingen niet zijn toegestaan.

Enkele voorbeelden:

- Alle seksuele contacten met kinderen tot 18 jaar;
- Een seksueel/erotische geladen sfeer-scheppen (ook via afbeeldingen, post, telefoon, SMS, e-mail, internet en sociale media);
- Intieme relaties tussen jeugdleden en vrijwilligers;
- Ongewenste aanrakingen.

2. Signaleringstaak vrijwilligers en leden

Alle vrijwilligers en leden hebben een taak bij het signaleren van (vermoedens van) seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag.

We verwachten dat zij niet alleen de grovere vormen serieus nemen, maar ook de zogenaamde 'kleine' grensoverschrijdingen.

Deze komen het meest voor en zijn vaak een signaal voor een klimaat waarin ernstigere vormen meer kans krijgen.

Wanneer je mildere vormen van grensoverschrijdend gedrag signaleert, verwachten we dat je de betreffende perso(n)en daarop aanspreekt en corrigerend optreedt.

3. Meldplicht bij (vermoedens/signalen) van seksueel misbruik

Iedereen die seksueel misbruik vermoedt, of erover hoort, is *verplicht dit te melden* bij het bestuur (of aan een door het bestuur aangewezen persoon).

Wanneer een melder twijfelt over de ernst of het terecht zijn van een vermoeden, geldt een *consultatieplicht* bij een *vertrouwenspersoon* of de *adviseur sociale veiligheid* die zij om advies kan vragen.

De meldplicht overstijgt alle andere belangen die in het geding zouden kunnen zijn, zoals de wens tot geheimhouding bij het slachtoffer.

Het is niet aan de melders om aan waarheidsbevinding te doen, dit kan een eventueel juridisch traject verstoren. Let wel: een melding is *géén* beschuldiging! Na een melding wordt zorgvuldig en objectief onderzocht wat er aan de hand is. Er is oog voor zowel de privacy en belangen van het vermoedelijke slachtoffer als die van de beschuldigde.

Het bestuur laat zich adviseren door de adviseur sociale veiligheid en desgewenst door een (externe) deskundigen over verdere handelwijze:

- Veiligstellen en opvang van het slachtoffer;
- Voorlopige maatregelen t.a.v. de vermoedelijke pleger/beschuldigde;
- Gesprek met de beschuldigde;
- Informatief gesprek met de politie;
- In gang zetten meldprocedure;
- Aangifte bij de politie;
- Instellen calamiteitenteam;
- Informatie aan de betrokkenen;
- Nazorg.

4. Voorlopige zwijgplicht na een melding

Naast de meldplicht geldt een *voorlopige zwijgplicht* voor het bestuur, de melder en de betrokken leden van Scouting Duiven ten opzichte van derden. Natuurlijk kunnen deze betrokkenen zich wel uiten bij de vertrouwenspersoon/de adviseur sociale veiligheid of een door het bestuur aangewezen contactpersoon. Een voorlopige zwijgplicht is nodig zodat er niet meer personen bij een zaak worden betrokken dan voor een zorgvuldige behandeling noodzakelijk is. Er moet worden voorkomen dat er geruchten ontstaan en iemand bij voorbaat als 'schuldig' wordt bestempeld. De zwijgplicht is ook belangrijk om te zorgen dat eventuele strafrechtelijke procedure wordt belemmerd.

Indien nodig zal het bestuur bij monde van de voorzitter, dan wel een ander lid van het dagelijks bestuur, spreekbuis zijn naar de pers en andere partijen die niet direct betrokken zijn bij de vereniging.

5. Hoe te handelen bij vermoedens of feiten rond seksueel misbruik

Er zijn vele signalen die op seksueel misbruik kunnen duiden, maar de belangrijkste is het signaal misschien wel: *ik heb het gevoel dat er iets niet klopt*.

Ga bij jezelf het volgende na en probeer alleen de feiten te benoemen:

- Wanneer begon de ongerustheid? Waardoor? Wat is er precies gebeurd?
- Om welke signalen gaat het? Wanneer doen ze zich voor?
- Zijn er geleidelijke of plotselinge gedrachtsveranderingen?
- Hoelang is dit al aan de hand?

Het kan ook zijn dat een jeugdlid je spontaan vertelt over het misbruik, een ouder zijn zorgen naar je uitspreekt, of dat je het zelf ter plekke constateert.

DOEN

- Zorg voor de veiligheid van het kind/de jongere;
- Als je iemand op heterdaad betrapt:
  - Laat het slachtoffer dan niet alleen;
  - Meldt het onmiddellijk bij het bestuur (of aan een door het bestuur aangewezen persoon);
  - Als de situatie dreigend is: bel 112 zodat de politie kan ingrijpen;
  - Laat de toestand zoveel mogelijk onaangeroerd.
- Stel zo weinig mogelijk vragen. Luister en stel het kind op zijn/haar gemak;
- Schrijf alles zo letterlijk en feitelijk mogelijk op, ook de vragen die je hebt gesteld;
- Vertel dat je verplicht bent het verhaal aan het bestuur te melden;
- Blijf beschikbaar voor het kind/de jongere en blijf de normale begeleiding bieden.

LATEN

- Handel nooit op eigen houtje!;
- Hoor het vermoedelijke slachtoffer niet uit. Het uithoren van het vermoedelijke slachtoffer en/of het spreken met contactpersonen van het vermoedelijke slachtoffer kan een eventueel juridisch traject verstoren. Het is niet aan de medewerker om aan waarheidsbevinding te doen!;
- Neem bij een vermoeden nooit zelf contact op met de vermoedelijke pleger, ook niet als het een goede bekende is. De beste manier om het misbruik te stoppen en aan te pakken, is een objectief en een officieel onderzoek;
- Denk aan de (voorlopige) zwijgplicht!;
- Beloof nooit geheimhouding aan het slachtoffer, ook niet wanneer een slachtoffer erom vraagt.